

Avklaring av aktivitetsplikten for helsesøstre, bussjåfører og ansatte i PPT

Kunnskapsdepartementet har svart Utdanningsdirektoratet om helsesøster på skolen, ansatte i PPT og bussjåfør på skolebussen er omfattet av aktivitetsplikten i opplæringsloven § 9 A-4.

TOLKNINGSUTTALELSE | 26.10.2017

Gjelder

- Opplæringslova - § 9 A-4 Aktivitetsplikt for å sikre at elever har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø

Departementet viser til brev fra Utdanningsdirektoratet fra 29. september 2017. Direktoratet ønsker avklart om helsesøster på skolen, ansatte i PPT og bussjåfør på skolebussen er omfattet av aktivitetsplikten i opplæringsloven § 9 A-4.

Hvem som faktisk omfattes av aktivitetsplikten beror på en tolkning av ordlyden «alle som arbeider på skolen» i § 9 A-4 første og andre ledd.

Departementet er enig med direktoratet i at **helsesøster på skolen** er omfattet av aktivitetsplikten, men at varslingsplikten er begrenset av taushetsplikten han eller hun har etter helsepersonelloven. Rekkevidden av taushetsplikten etter helsepersonelloven er ikke Kunnskapsdepartementet rette myndighet til å avgi uttalelser om.

Videre er departementet enig med direktoratet i at **ansatte i PPT** er omfattet av aktivitetsplikten i § 9 A-4.

Når det gjelder **bussjåfører** i tjeneste på skolebuss/skoleskyss anser departementet at disse ikke er omfattet av aktivitetsplikten, med mindre de også har en annen rolle ved skolen og denne rollen omfattes.

Departementet anser at dette er en konsekvens av reglens virkeområde. Vi viser til Prop. 57 L (2016–2017) punkt 8.2.4 der det står:

«Departementet viser til at forslaget ikke gjør noen endring i virkeområdet for reglene som gjelder for skolevirksomheten. Skolens aktivitetsplikt (omtalt i kapittel 5) gjelder på skoleområdet eller der undervisning eller aktiviteter knyttet til skolen, skolefritidsordningen eller leksehjelpen foregår. *De ansatte i skolen har ingen plikt til å følge med på at elevene har det trygt og godt utenfor skolens område, for eksempel på skoleveien, og har ikke samme mulighet eller plikt til å gripe inn.* Departementet vil likevel understreke at selv om skolens aktivitetsplikt knytter seg til om eleven har det trygt og godt på skolen, er den ikke begrenset av årsaken til at eleven opplever ikke å ha det trygt og godt. Dersom forhold utenfor skolen, for eksempel på skoleveien, gjør at en elev ikke opplever at det er trygt og godt å være på skolen, har skolen like fullt en plikt til å hjelpe eleven (se omtale i punkt 5.5.2).» (vår understrekning)

Når elevene er på skoleveien gjelder ikke rettighetene og pliktene i §§ 9 A-2 og 9 A-4. Skolens ordensreglement kan imidlertid regulere også forhold på skoleveien. Departementet har også tatt med i vurderingen at sjåfører på skolebuss eller annen skoleskyss regelmessig er ansatt i et ruteselskap for å føre kjøretøy og drive persontransport, og følger egne regler og retningslinjer for dette.

På bakgrunn av dette mener departementet at bussjåfører ikke er omfattet av aktivitetsplikten i § 9 A-4. Departementet vil understreke at forhold på skoleveien kan gjøre at eleven ikke har det trygt og godt på skolen. Det vil da være skolens ansvar å undersøke saken og sette inn tiltak. Se også de to siste setningene i sitatet fra proposisjonen ovenfor. Slike undersøkelser kan innebære å hente inn informasjon fra for eksempel buss- eller drosjesjåføren. Det er heller ikke tvil om at tiltak som settes inn for å sikre en elevs rett til et trygt og godt skolemiljø kan ha skoleveien som virkeområde, f.eks. følgegrupper, trafikkvakter, tilsyn eller annet.

Kunnskapsdepartementets referanse: 17/4660-2